

Fremsat den {FREMSAT} af undervisningsministeren (Tina Nedergaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

(Ændring af indkomstgrundlag for beregning af indkomstbestemt elevstøtte)

§ 1

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 14. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 30, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»5) eleven ved ansøgningen oplyser navn, adresse og dansk personnummer. Elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., skal ved ansøgning om elevstøtte vedlægge en erklæring fra forældrene med navne, adresse(r) og personnumre til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3. Elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., skal ved ansøgning om elevstøtte vedlægge en erklæring fra forælderen og den eventuelle samlever med navne, adresse og personnumre til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb, jf. stk. 3. Elever, der ønsker en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 5, nr. 2, skal endvidere oplyse navne på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.«

2. I § 30, stk. 3, 2. pkt., ændres »og dennes forældre« til: », dennes forældre og en forælders samlever«.

3. § 30, stk. 5, nr. 2, affattes således:

»2) Største og mindste indkomstgrundlag, jf. §§ 32 og 33, for elever, forældre og en eventuel samlever til den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., fastsættes en nedsættelse af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever for hvert barn af forælderen eller samleveren bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forælderen og en eventuel samlever.«

4. § 33 affattes således:

»§ 33. Indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis elevens forældre har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte dog ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlede indkomst. Staten yder maksimal elevstøtte til elever, hvis begge forældre er afdøde, eller hvis eleven aldrig har haft bopæl hos nogen af sine forældre.

Stk. 2. Fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag.

Stk. 3. Hvis grundlaget for beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte ændrer sig efter indsendelse af ansøgning om elevstøtte, jf. § 30, stk. 2, skal eleven ansøge på ny på baggrund af de nye forhold.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at det efter ansøgning kan godkendes, at der ved beregning af indkomstbestemt elevstøtte, jf. stk. 1, ses bort fra forældrenes og en eventuel samlede indkomstgrundlag, hvis eleven gennem en meget lang årrække ikke har haft kontakt med sine forældre.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2011.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

1.2. Lovforslagets baggrund

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

2.2. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

4. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Miljømæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

Formålet med lovforslaget er at justere grundlaget for tildeling af indkomstbestemt elevstøtte. Det foreslås, at hvis elevens forældre er separerede eller ikke gift med hinanden og har forskellig bopæl, skal den indkomstbestemte elevstøtte beregnes ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever. Justeringen skal være med til at sikre, at tildelingen af indkomstbestemt elevstøtte afspejler den reelle økonomi i elevens hjem, der danner grundlag for elevens efterskoleophold. Dermed sikres det, at elevstøtten fordeles efter det reelle behov.

Det forventes, at lovforslaget vil medføre, at andelen af elever, der får maksimal elevstøtte, vil blive reduceret. Dette provenu anvendes til at mindske reduktionerne af elevstøttesatserne som følge af Aftale om genopretning af dansk økonomi fra maj 2010. Justeringen gør det således muligt at bevare det gældende niveau for elevstøtten for indkomster op til 610.000 kr., så støtten alene reduceres for indkomster herover.

1.2. Lovforslagets baggrund

I Aftale om genopretning af dansk økonomi fra maj 2010, indgået af regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti, indgik en tilpasning af elevstøtten til efterskoleelever. Baggrunden herfor var, at udgifterne til den statslige elevstøtte er steget samtidig med, at forældreindkomsten er øget. Med henblik på at reducere den samlede støtte og i højere grad målrette støtten til elever med størst behov blev det derfor aftalt at gennemføre en omlægning af elevstøtten, så den aftrappes mere i takt med forældreindkomsten.

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne aftalte i november 2010 som en del af Aftaler om Finansloven for 2011 at justere den aftalte tilpasning af elevstøtten, så elevstøtten tildeles på baggrund af husstandsindkomst i stedet for alene efter forældreindkomst. Fremover

vil det være hele husstandens indkomstgrundlag, der lægges til grund for beregningen af elevstøtte, uanset husstandens familiemønster. For nogle familier vil dette medføre en lavere elevstøtte, men disse besparelser gør det samtidig muligt at fastholde en høj og socialt afbalanceret støtte til husstande med lav indkomst, herunder til enlige forældre.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag og rammerne fastsættes på finansloven. På kurser af mindst 5 ugers varighed og derover ydes støtten med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse. Der henvises til lovens § 30, stk. 1 og 5.

For at få elevstøtte skal en elev ansøge herom, jf. lovens § 30, stk. 2. Ansøgning sker til efterskolen. Hvis eleven i henhold til lovens § 33 får forældreindkomstafhængig elevstøtte, skal eleven i forbindelse med ansøgningen oplyse forældrenes navne, adresse(r) og personnumre, jf. lovens § 30, stk. 2, nr. 5. Efterskolen indberetter de nødvendige oplysninger til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, der herefter indhenter de nødvendige oplysninger om eleven og dennes forældre, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, jf. lovens § 30, stk. 3, 2. pkt.

Ifølge § 33, 1. pkt., i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) beregnes den indkomstbestemte elevstøtte indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Det følger af lovens § 33, 2. pkt., at fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag.

Elever, der er fyldt 18 år, kan kun gå på efterskole, hvis opholdet er anbefalet i en skriftlig udtalelse fra pædagogisk-psykologisk rådgivning eller ungdommens uddannelsesvejledning i elevens tidligere skolekommune, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 3, og § 9 i bekendtgørelse nr. 604 af 24. juni 2009 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). Langt de fleste efterskoleelever får derfor forældreindkomstafhængig elevstøtte.

Det følger desuden af § 33, 3. pkt., at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges. På baggrund heraf er det fastsat i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 921 af 20. november 2003 om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, at hvis forældrene er separerede eller ikke er gift med hinanden og har forskellig folkeregisteradresse og forskellig bopæl ved kursets begyndelse, bruges indkomstgrundlaget enten for den af forældrene, der senest har haft forældremyndigheden alene, eller den af forældrene, hos hvem eleven har folkeregisteradresse ved kursets begyndelse. Det er desuden fastsat i § 2, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 921 af 20. november 2003 om statslig elevstøtte til elever på efterskoler, at der ydes maksimal elevstøtte til elever, hvis begge forældre er afgået ved døden.

På de årlige finanslove fastsættes et største ugentlige indkomstbestemt støttebeløb, herunder grundstøttebeløb. Der fastsættes et nedsat elevstøttebeløb til elever, der ikke bor på skolen. Der fastsættes desuden største og mindste indkomstgrundlag for elever og forældre samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. Endelig fastsættes der en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kursets begyndelse. Der henvises til lovens § 30, stk. 5.

2.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis elevens forældre har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte dog ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever. Staten yder maksimal elevstøtte til elever, hvis begge forældre er afgået ved døden, eller hvis eleven aldrig har haft bopæl hos nogen af sine forældre.

Hvis forældrene er gift eller bor sammen, vil elevstøtten således i overensstemmelse med de gældende regler blive beregnet ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis forældrene bor hver for sig og er separerede eller ikke gift med hinanden, vil indkomsten for den af forældrene, som eleven ikke bor sammen med eller senest har boet sammen med, være irrelevant for beregningen af indkomstbestemt elevstøtte. Dette svarer også til de gældende regler i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 921 af 20. november 2003 om statslig elevstøtte til elever på efterskoler. Der vil med lovforslaget ikke være behov for at fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges, hvorfor denne mulighed ikke foreslås videreført.

Det foreslås, at hvis grundlaget for beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte ændrer sig efter indsendelse af ansøgning om elevstøtte, skal eleven ansøge på ny på baggrund af de nye forhold. Lovforslaget kan således medføre, at der oftere skal ske en genberegning af den indkomstbestemte elevstøtte, fordi husstanden og dermed grundlaget for beregningen har ændret sig.

Det foreslås desuden, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at det efter ansøgning kan godkendes, at der ved beregning af indkomstbestemt elevstøtte ses bort fra forældrenes og en eventuel samlevers indkomstgrundlag, hvis eleven gennem en meget lang årrække ikke har haft kontakt med sine forældre.

Der foreslås ikke ændringer af beregningen af elevstøtte til elever, der er fyldt 19 år. For elever, der er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten således fortsat ud fra elevens indkomstgrundlag.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at for elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, jf. § 33, stk. 1, 1. pkt., fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., foreslås fastsat en nedsættelse af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever for hvert barn af forælderen eller samleveren bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forælderen og en eventuel samlever. Dermed bliver det afgørende for reduktionen af indkomstgrundlaget, at barnet bor hos forældrene eller den af forældrene, hvis husstandsindkomst lægges til grund for elevbetalingen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at eleven ved ansøgningen oplyser navn, adresse og dansk personnummer. Dette er i overensstemmelse med den gældende bestemmelse. Det foreslås desuden, at elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, ved ansøgning om elevstøtte skal vedlægge en erklæring fra forældrene med navne, adresse(r) og personnumre til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb. Det foreslås, at elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, ved ansøgning om elevstøtte skal vedlægge en erklæring fra forælderen og den eventuelle samlever med navne, adresse og personnumre. Endeligt foreslås det, at elever, der ønsker en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, endvidere skal oplyse navne på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Som en konsekvens af, at en samlevers indkomst kan indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte, foreslås det at ændre bestemmelsen i lovens § 30, stk. 3, 2. pkt., om Styrelsen for Statens Uddannelsesstøttes mulighed for at indhente de nødvendige oplysninger, så bestemmelsen også omfatter en samlever.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Det forventes, at lovforslaget vil medføre, at andelen af elever, der får maksimal elevstøtte, vil blive reduceret, når det bliver husstandens indkomst, der lægges til grund for beregningen af elevstøtte til de elever, der ikke bor med begge forældre. I de tilfælde, hvor forælderen er samlevende med en ny partner, vil både for-

ælderens og den samlevendes indkomst fremover skulle lægges til grund, hvilket vil medføre, at mange familier vil komme op i højere indkomstintervaller og dermed modtage mindre i elevstøtte.

Omlægningen forventes at indbringe et provenu for staten på ca. 50 mio. kr. pr. skoleår. Provenuet anvendes til at mindske reduktionerne af elevstøttesatserne som følge af Aftale om genopretning af dansk økonomi fra maj 2010.

4. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget vil medføre, at indkomsten for en forælders samlever kan blive relevant for beregningen af indkomstbestemt elevstøtte. Dette vil medføre, at der skal indhentes flere oplysninger for at fastslå det relevante indkomstgrundlag. Lovforslaget kan desuden medføre, at der oftere skal ske en genberegning af den indkomstbestemte elevstøtte, fordi husstanden og dermed grundlaget for beregningen har ændret sig. Med de relevante personnumre kan oplysningerne dog hentes elektronisk, hvorfor forslaget kun i begrænset omfang vil medføre øgede administrative byrder for staten.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indebærer, at indkomsten for en forælders samlever kan blive relevant for beregningen af indkomstbestemt elevstøtte. For at kunne beregne den indkomstbestemte elevstøtte, vil det derfor være nødvendigt, at samleveren oplyser navn og personnummer, så der kan indhentes relevante oplysninger om indkomstgrundlaget. Det vil desuden være nødvendigt, at eleven indberetter eventuelle ændringer i husstanden og dermed grundlaget for beregningen med henblik på en genberegning af den indkomstbestemte elevstøtte.

Lovforslaget vil derfor i begrænset omfang medføre øgede administrative byrder for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Efterskoleforeningen, Frie kostskolers Fællesråd, Kommunernes Landsforening, Ligeværd, Rigsrevisionen og Rådet for Etniske Minoriteter.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Statslige mindreudgifter på ca. 50 mio. kr. pr. skoleår.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Lovforslaget vil i begrænset omfang medføre øgede administrative byrder for staten
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervs-	Ingen	Ingen

livet		
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Lovforslaget vil i begrænset omfang medføre øgede administrative byrder for borgerne
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 30, stk. 2, nr. 5)

De foreslåede ændringer er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, om ændring af § 30, stk. 5, nr. 2, og § 33 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Efter den gældende bestemmelse i § 30, stk. 2, nr. 5, skal elever, der får forældreindkomstafhængig elevstøtte, oplyse forældrenes navne, adresse(r) og personnumre. Med forslaget i § 1, nr. 4, om ændring af lovens § 33 ændres den forældreindkomstafhængige elevstøtte for elever, hvis forældre, der har forskellig bopæl, og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, så elevstøtten beregnes ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever.

Det foreslås derfor som noget nyt, at elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, ved ansøgning om elevstøtte skal vedlægge en erklæring fra forælderen og den eventuelle samlever med navne, adresse og personnumre til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb.

I overensstemmelse med de gældende regler, skal elever ved ansøgningen oplyse eget navn, adresse og dansk personnummer. Elever, hvis indkomstbestemte elevstøtte beregnes på baggrund af forældrenes samlede indkomstgrundlag, skal desuden fortsat vedlægge en erklæring fra forældrene med navne, adresse(r) og personnumre til brug for beregning af det ugentlige støttebeløb.

Efter den gældende bestemmelse i § 30, stk. 5, nr. 2, 2. pkt., fastsættes der på de årlige finanslove en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kursets begyndelse.

Med forslaget i § 1, nr. 3, om ændring af lovens § 30, stk. 5, nr. 2, ændres denne reduktion, så der for elever, hvis forældre er gift eller bor sammen, fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis forældre er separerede eller ikke gift med hinanden og bor hver for sig, fastsættes en nedsættelse af indkomstgrundlaget for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever for hvert barn af forælderen eller samleveren bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forælderen og den eventuelle samlever.

Der stilles således som noget nyt krav om, at barnet bor hos forældrene eller forælderen og en eventuel samlever. På baggrund heraf foreslås det at ændre bestemmelsen i § 30, stk. 2, nr. 5, så elever, der ønsker en nedsættelse af indkomstgrundlaget, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, skal oplyse navne på børn, der kan begrunde en nedsættelse af indkomstgrundlaget. Efterskolen skal i overensstemmelse med den gældende ordning fortsat alene indberette antallet af relevante børn til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte.

De nævnte oplysninger er nødvendige for beregning af den indkomstbestemte elevstøtte.

Der henvises til lovforslagets afsnit 2.2 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 3 og 4.

Til nr. 2 (§ 30, stk. 3, 2. pkt.)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4.

Efter den gældende bestemmelse i lovens § 30, stk. 3, 2. pkt., kan Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte indhente de nødvendige oplysninger om eleven og dennes forældre til brug for beregningen af det ugentlige elevstøttebeløb.

Med forslaget i § 1, nr. 4, ændres den forældreindkomstafhængige elevstøtte, så elevstøtten beregnes ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, hvis elevens forældre har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden.

Som en konsekvens af, at en samlevers indkomst kan indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte, foreslås det derfor at ændre bestemmelsen i § 30, stk. 3, 2. pkt., så Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte fremover også kan indhente de nødvendige oplysninger om en forælders samlever til brug for beregningen af det ugentlige elevstøttebeløb.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.2 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 3 (§ 30, stk. 5, nr. 2)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4.

Efter den gældende bestemmelse i lovens § 30, stk. 5, nr. 2, fastsættes der på de årlige finanslove et største ugentligt indkomstbestemt støttebeløb, herunder grundstøttebeløb. Der fastsættes et nedsat elevstøttebeløb til elever, der ikke bor på skolen. Der fastsættes desuden største og mindste indkomstgrundlag for elever og forældre samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. Endelig fastsættes der en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kursets begyndelse. Denne nedsættelse gælder biologiske børn og adoptivbørn til elevens forældre i det omfang elevens forældres indkomst lægges til grund for beregning af elevstøttebeløbet.

Med forslaget i § 1, nr. 4, ændres den forældreindkomstafhængige elevstøtte, så elevstøtten beregnes ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever, hvis elevens forældre har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden.

Som en konsekvens af, at en samlevers indkomst kan indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte, foreslås det at ændre bestemmelsen i § 30, stk. 5, nr. 2, 1. pkt., så største og mindste indkomstgrundlag og skalaen over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte, også omfatter en samlever.

Det foreslås desuden, at der for elever, hvis forældre er gift eller bor sammen, fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hvert barn af forældrene bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forældrene. For elever, hvis forældre bor hver for sig og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, foreslås det, at der fastsættes en nedsættelse af indkomstgrundlaget for den af forældrene, samt denne forælders eventuelle samlever, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, for hvert barn af forælderen eller samleveren bortset fra eleven, hvis barnet er under 18 år ved kursets begyndelse og har bopæl hos forælderen.

For elever, hvis forældre er gift eller bor sammen, medfører forslaget alene den ændring, at det bliver et krav, at børnene skal bo hos forældrene.

For elever, hvis forældre bor hver for sig og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, medfører forslaget, at der kun reduceres i indkomstgrundlaget for de af elevens søskende, der er barn af den forælder, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, hvis disse søskende bor hos denne forælder. Forslaget medfører desuden, at indkomstgrundlaget reduceres, hvis denne forælders samlever har hjemmeboende børn.

Med børn forstås i overensstemmelse med de gældende regler biologiske børn og adoptivbørn.

Folkeregistertilmeldingen vil normalt være udtryk for barnets bopæl, men kan det godtgøres, at tilmeldingen ikke stemmer overens med de faktiske forhold, skal disse faktiske forhold lægges til grund.

Ved kortere ophold, normalt ikke over 6 måneder uden for forældrenes eller forælderen bopæl, eksempelvis i forbindelse med rekreationsophold, kortere fravær i uddannelsesøjemed eller strafafsoning, vil formodningen være for, at barnets bopæl er dér, hvor det har folkeregisteradresse, senest har haft folkeregisteradresse eller senest har haft bopæl. Hvis fraværet er af ubestemt varighed, er der en formodning for, at det bliver permanent. Barnet vil derfor som udgangspunkt ikke anses for at have bopæl hos forældrene eller forælderen.

Børn under fortsat uddannelse, der bor på kollegium, er på længere studieophold eller lignende, kan ikke anses for at have bopæl hos forældrene eller forælderen. Tilsvarende gælder fravær af længere varighed, der eksempelvis skyldes lønnet beskæftigelse.

Kostskoleophold, herunder et efterskoleophold, vil normalt medføre, at barnets bopæl er dér, hvor det har folkeregisteradresse, senest har haft folkeregisteradresse eller senest har haft bopæl. Det samme kan være tilfældet, hvis barnet har et midlertidigt ophold i udlandet som udvekslingsstudent.

Tilsvarende principper gælder, hvor et barn er anbragt på institution. Det afgørende vil således være det forventede fraværs varighed.

For elever, hvis forældre eller forælder ikke bor i Danmark, skal de faktiske forhold lægges til grund. Barnets bopæl er således dér, hvor barnet hovedsageligt har boet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.2 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 4 (§ 33)

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås lovens § 33 ændret, så det fremgår af stk. 1, at den indkomstbestemte elevstøtte indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis elevens forældre har forskellig bopæl og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, foreslås det, at den indkomstbestemte elevstøtte beregnes ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven har bopæl eller senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever. Endelig foreslås det, at staten yder maksimal elevstøtte til elever, hvis begge forældre er afgået ved døden, eller hvis eleven aldrig har haft bopæl hos nogen af sine forældre.

Forslaget til § 33, stk. 1, 1. pkt., er i overensstemmelse med den gældende bestemmelse i lovens § 33, 1. pkt. Hvis forældrene enten er gift eller bor sammen, vil elevstøtten således i overensstemmelse med de gældende bestemmelser blive beregnet ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Hvis forældrene er gift, er det uden betydning, om forældrene bor sammen. Hvis forældrene bor sammen er det tilsvarende uden betydning om forældrene er gift. I begge tilfælde lægges forældrenes samlede indkomstgrundlag til grund for beregningen af indkomstbestemt elevstøtte.

Hvis forældrene bor hver for sig og enten er separerede eller ikke gift med hinanden, vil indkomsten for den af forældrene, som eleven ikke bor sammen med eller senest har boet sammen med, være irrelevant for beregningen af indkomstbestemt elevstøtte. Dette svarer også til de gældende regler i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 921 af 20. november 2003 om statslig elevstøtte til elever på efterskoler.

Som noget nyt foreslås det, at hvis den af forældrene, som eleven bor sammen med eller senest har boet sammen med, har en samlever, skal samleverens indkomst indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte. Dette medfører, at indkomsten for en ægtefælle eller registrerede partner til forælderen skal indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte, hvis ægtefællen eller den registrerede partner bor sammen med forælderen. En person, som forælderen bor sammen med, og som forælderen venter, har eller har haft mindst ét fælles barn sammen med, vil også blive anset for en samlever, hvorfor denne persons indkomst skal indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte. Endelig vil en person, som forælderen i øvrigt bor sammen med og indgår i et parforhold med, anses for en samlever. Også i disse tilfælde skal vedkommende persons indkomst derfor indgå i beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte.

Baggrunden for forslaget er, at forælderen samlever ved at flytte sammen med elevens forælder må anses for at indgå i et vist økonomisk fællesskab med forælderen. Ved at inddrage samleverens indkomst ved be-

regningen af indkomstbestemt elevstøtte sikres det, at grundlaget for tildeling af indkomstbestemt elevstøtte afspejler den reelle økonomi, der danner grundlag for elevens efterskoleophold. Dermed sikres det, at elevstøtten fordeles efter det reelle behov i elevens husstand.

Hjemmeboende børn, familiemedlemmer i øvrigt, logerende og medlemmer af kollektive bofællesskaber eller lignende anses ikke for samlever i lovens forstand.

Indkomstgrundlaget for tildeling af indkomstbestemt elevstøtte vil efter forslaget være uændret i forhold til de gældende bestemmelser for elever, hvis forældre er gift eller bor sammen. Indkomstgrundlaget vil ligeledes være uændret for elever, der bor sammen med én af sine forældre, hvis denne forælder ikke har en samlever. Indkomstgrundlaget vil således alene være ændret for elever, der bor sammen med én af sine forældre, hvis forælderen har en samlever. I dette tilfælde foreslås det som noget nyt, at den indkomstbestemte elevstøtte beregnes ud fra forælderen og samleverens samlede indkomst og ikke som tidligere alene ud fra forælderen indkomst.

Hvis eleven ikke bor sammen med nogen af sine forældre, og forældrene er separerede eller ikke gift med hinanden og har forskellig bopæl, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte ud fra indkomsten for den af forældrene, hvor eleven senest har haft bopæl, samt denne forælders eventuelle samlever.

Folkeregistertilmeldingen vil normalt være udtryk for en persons bopæl, men kan det godtgøres, at tilmeldingen ikke stemmer overens med de faktiske forhold, skal disse faktiske forhold lægges til grund. Dette gælder både eleven og en forælders samlever.

Ved fravær af kortere varighed, normalt ikke over 6 måneder, eksempelvis i forbindelse med udstationering, strafafsoning, rekreationsophold eller kortere fravær i uddannelsesøjemed, vil formodningen være for at personens bopæl er dér, hvor personen har folkeregisteradresse, senest har haft folkeregisteradresse eller senest har haft bopæl. Hvis fraværet er af ubestemt varighed, er der en formodning for, at det bliver permanent. Personen vil derfor som udgangspunkt ikke anses for at have bopæl dér, hvor personen har folkeregisteradresse eller senest har haft folkeregisteradresse.

For elever, hvis forældre eller forælder ikke bor i Danmark, skal de faktiske forhold lægges til grund. En eventuel samlevers bopæl er således dér, hvor personen hovedsageligt har boet, og elevens bopæl er dér, hvor eleven hovedsageligt har boet. Hvis elevens forældre ikke er gift eller bor sammen, er elevens bopæl, adressen for den af forældrene, som eleven senest hovedsageligt har boet sammen med. Tilsvarende er en eventuel samlevers bopæl dér, hvor den eventuelle samlever hovedsageligt har boet.

Lovens § 33 foreslås ændret, så det fremgår af stk. 2, at fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag. Dette er i overensstemmelse med den gældende bestemmelse i lovens § 33, 2. pkt. Der foreslås således ikke ændringer af beregningen af elevstøtte til elever, der er fyldt 19 år.

Elever, der er fyldt 18 år, kan kun gå på efterskole, hvis opholdet er anbefalet i en skriftlig udtalelse fra pædagogisk-psykologisk rådgivning eller ungdommens uddannelsesvejledning i elevens tidligere skolekommune, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 3, og § 9 i bekendtgørelse nr. 604 af 24. juni 2009 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). Langt de fleste efterskoleelever får derfor forældreindkomstbestemt elevstøtte.

Lovens § 33 foreslås ændret, så det fremgår af stk. 3, at hvis grundlaget for beregningen af den indkomstbestemte elevstøtte ændrer sig efter indsendelse af ansøgning om elevstøtte, skal eleven ansøge på ny på baggrund af de nye forhold.

Dette skyldes, at den indkomstbestemte elevstøtte fremover vil være afhængig af forholdene i elevens husstand. Ved ansøgning om elevstøtte skal eleven give oplysninger i overensstemmelse med de aktuelle forhold i elevens husstand ved kursets start. Hvis forholdene i elevens husstand ændrer sig i forhold til det oplyste ved ansøgning om elevstøtte, skal der indsendes en ny ansøgning med opdaterede oplysninger. Det er den aktuelle situation i husstanden i støtteperioden, der er relevant ved beregningen af indkomstbestemt elevstøtte. Der skal således ske beregning af et nyt støttebeløb i tilfælde af dødsfald, i tilfælde af at forældrene separeres eller skilles og flytter fra hinanden, i tilfælde af at en samlevende flytter enten ind eller ud i løbet af støtteperioden og i tilfælde af, at et barn omfattet af lovforslagets § 1, nr. 3, flytter enten ind eller ud i løbet

af støtteperioden. Den nye beregning vil som efter de gældende regler få virkning fra og med den første kursusuge i måneden efter, de nævnte omstændigheder er indtruffet.

Det følger af straffelovens § 163, at den, som til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Dette vil eleven blive oplyst om på ansøgningsblanketten for ansøgning om elevstøtte.

Endelig foreslås lovens § 33 ændret, så det fremgår af stk. 4, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at det efter ansøgning kan godkendes, at der ved beregning af indkomstbestemt elevstøtte, ses bort fra forældrenes og en eventuel samlevers indkomstgrundlag, hvis eleven gennem en meget lang årrække ikke har haft kontakt med sine forældre

Der ændres ikke ved indkomstgrundlaget, eller at det relevante indkomstgrundlag er de relevante personers indkomst i det andet kalenderår forud for det kalenderår, hvor støtteperioden begynder, jf. lovens § 32, stk. 1.

Det forventes, at lovforslaget vil medføre, at færre elever får maksimal elevstøtte, da andelen af elever, der med de gældende regler får maksimal elevstøtte, er højere end andelen af husstande i Danmark, der indkomstmæssigt berettiger til maksimal elevstøtte. Undervisningsministeriet vil derfor følge med i udviklingen af tildeling af maksimal elevstøtte og på baggrund heraf overveje, om der skulle vise sig et behov for eventuelle tilpasninger af de foreslåede bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.2 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2011.

Loven vil således gælde for elever, der starter på efterskolekurser den 1. august 2011 eller senere. Et skoleår går fra den 1. august til den 31. juli, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt. Efterskoler har ikke kurser, der går på tværs af to skoleår. Der vil derfor ikke være igangværende kurser ved lovens ikrafttræden. Der er således ikke behov for overgangsordninger for elever på igangværende kurser.

Skolerne vil blive oplyst om, at anmodning om beregning af det ugentlige elevstøttebeløb skal afvente lovforslagets behandling.